

Mill. M.) paa Elb-Indførslen. Det er selvfølgelig fortrinsvis mere voluminøse, relativt mindre værdifulde Varer, der kommer fra Elben, — omvendt mere værdifulde Varer med Jernbanen. Ligeledes er det let at forstaa, at Indførslen fra Storbritannien, (Kul!), der efter Vægt næsten udgør Halvdelen af den hele søværts Indførsels Værdi, knap repræsenterer en Tredjedel af den søværts Indførsel, — medens omvendt Indførselen fra ikke-evropæiske Lande gennemgaaende bestaar af relativt mere værdifulde Varer.

For Vare-Udførselens Vedkommende er den hamburgske Statistik ikke saa fuldstændig. Vi anføre her Tallene for 1889:

	Vægt Mill. Kilogr.	Værdi Mill. Mark
Udførsel søværts		
til ikke evrop. Lande	978	542
- Storbritannien og Irland	865	395
- det øvrige Evropa	552	269
Tils. søværts..	2395	1206
Udførsel pr. Jernbane.....	834	627
ad Øvre-Elben	1615	410
	2449	1037

Ogsaa her viser det sig, at medens den Varemængde, der sendtes ad Elben, vejede to Gange mere end den, der udførtes pr. Jernbane, var dens Værdi langt mindre end Værdien af de pr. Jernbane udførte Varer.

Ogsaa Udførslen er selvfølgelig stegen særdeles betydeligt i den tilbagelagte Menneskealder; men Statistiken tillader ikke en saa nøjagtig Paavisning deraf som ved Indførslen.

Hamburgs Skibsfart i de sidste hundrede Aar.

Til det ovenfor anførte om Skibsfarten siden 1846 føje vi følgende:

I forrige Aarhundredes Slutning og i indeværende

Aarhundredes første fyrretyve Aar indgik der hvert Aar til Hamborg omtrent 2000 Skibe, — dog saaledes, at i de 10 Aar 1804—1813 var Skibsfarten paa Hamborg helt standset, fordi Franskmændene havde besat den venstre Elb-Bred, og fordi den engelske Blokade spærrede Skibene Vejen; først den 8. Juni 1814 aabnedes Skibsfarten igen.

Den første Damper indløb i Hamborgs Havn den 17. Juni 1816, — men herefter hengik hele otte Aar, inden Hamborg atter gensaa nogen Damper. Først i 1825 indfandt atter en Damper sig: i dette Aar foretog en engelsk og en hollandsk Damper ialt tolv Rejser mellem Hamborg og London resp. Amsterdam. Fra nu af blev Dampskibsfarten regelmæssig paa Hamborg, og voxede saaledes som ovenfor antydet.

Gennemsnitsdrægtigheden af de til Hamborg indgaaende Skibe var saaledes:

1801—20 gennemsnit...	77	Reg.-Tons pr. Skib
1821—30 — ..	85	—
1831—40 — ..	98	—
1841—50 — ..	118	—
1851—60 — ..	163	—
1861—70 — ..	279	—
1871—80 — ..	401	—
1881—85 — ..	501	—
1886	549	—
1887	536	—
1888	579	—
1889	595	—

Antallet af Kul-Skibe, indgaaende søværts fra, var gennem hele første Halvdel af Aarhundredet meget ringe. Den første Kul-Damper (fra Hull) viste sig i 1836, men i de derefter følgende tyve Aar saas Kul-Dampere meget sjældent eller endog slet ikke; først i Halvtredserne blev de stadige Gæster. Forholdet stiller sig saaledes:

Til Hamborg indgaaende Kulskibe:

	Dampskibe		Sejlskibe	
	Antal	Reg.-Tons	Antal	Reg.-Tons
1801—20 gennemsnitlig	-	-	74	?
1821—30	-	-	125	?
1831—40	-	-	205	?
1841—50	1	278	996	103,000
1851—60	26	10,000	1083	192,000
1861—70	338	167,000	805	160,000
1871—80	788	477,000	127	26,000
1881—85	741	522,000	31	6,000
1886	801	554,000	14	4,500
1887	778	546,000	31	9,000
1888	855	620,000	10	2,600
1889	1010	719,000	12	3,600

Hamborgs Flaade:

	Antal Skibe	Reg.-Tons
Den 31. Decbr. 1855...	448	120,000
— 1860...	486	142,000
— 1865...	539	188,000
— 1870...	439	185,000
— 1875...	443	220,000
— 1880...	491	244,000
— 1885...	481	322,000
— 1889...	537	465,000

Tallet af Skibe er saaledes ikke blevet væsenlig forøget i den sidste Menneskealder, — Drægtigheden desto mere. Godt Halvdelen af Skibene i 1889 var Dampskibe (271 af ialt 537 Skibe), — og denne Halvdel tog 309,000 Tons af de 465,000, saa at der til den anden Halvdel kun blev 156,000 Tons.

Foruden denne Flaade havde Hamborg over 4000 Flodheste, for Størstedelen smaa Skuder.

Ved Is afbrødes Skibsfarten paa Hamborg i tidligere Tider selvfølgelig ganske anderledes hyppigt end nutildags. Fra 1816—1865 var Forholdet saaledes

Gennemsnitlig aarlig var Skibsfarten paa Hamborg standset ved Is:

1816—20..	56	Dage	eller	15. ₃	pCt. af Aaret,
1821—25..	43	—	—	11. ₉	- - —
1826—30..	72	—	—	19. ₇	- - —
1831—35..	41	—	—	11. ₂	- - —
1836—40..	47	—	—	12. ₈	- - —
1841—45..	56	—	—	15. ₃	- - —
1846—50..	50	—	—	13. ₇	- - —
1851—55..	30	—	—	8. ₂	- - —
1856—60..	16	—	—	4. ₄	- - —
1861—65..	20	—	—	5. ₅	- - —

Derefter fulgte nogle isfri Aar; men i 1870 var Skibsfarten standset 31 og i 1871 endog 53 Dage. Saa fulgte atter nogle isfri Aar, indtil 1876 bragte 12 Dages Standsning; — siden 1877 har Isen ikke standset Skibsfarten nogen eneste Dag. Den værste Vinter i en meget lang Aarrække bliver da Vinteren 1870—71, idet Isen standsede Skibsfarten i 8 Dage i Slutningen af 1870 og i 53 Dage i Begyndelsen af 1871, tilsammen for hele Vinteren 61 Dages Standsning. Siden 1863 have ialt 6 Vintre (Vintrene 1863—64, 1864—65, 1869—70, 1870—71, 1875—76 og 1876—77) bragt Is-Standsning, og dette i tilsammen 148 Dage, hvoraf kun de 14 faldt i Kalenderaarenes Slutning, 134 Dage derimod i Kalenderaarenes Begyndelse. »Naar Dagene længes, Vinteren strenges«.

Selvmord blandt Skoledisciple i Preussen.

Ifølge »Statistische Korrespondenz« begik i Preussen i de 6 Aar 1883—88 ialt 289 Skoledisciple Selvmord, nemlig

i 1883.....	58
- 1884.....	41
- 1885.....	40
- 1886.....	44
- 1887.....	50
- 1888.....	56